

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

עַד א ב חִי' פִּיג מַהֲלִי
בִּימֵת מַקְדֵּשׁ הַלֵּלֶה כ:
עַד ג חִי' פִּיג מַהֲלִי
מַקְוֹת הַלֵּלֶה ג:
עַד ד חִי' פִּיג מַהֲלִי
טוֹמַת מַת הִי ו:
עַד ה חִי' פִּיג מַהֲלִי
בִּימֵת מַקְדֵּשׁ הִי טז:

רַב נִיסִים גֵּאֹן

צ"א כלי חרס שאין נעשה אב
הטומאה. פירש בקונטרס
לדמדרס לא חזי וגבי טומאת מת
דכתיב (במדבר יט) וחטאו ביום השביעי
וכלי חרס לאו בר חטאו הוא דכתיב
(ויקרא יא) ואותו תשבור:

למאן דבזי עלא חייב. ושמאל
דאמר פטור אית ליה דתנאי
היה וקבירא ליה כמ"ד פטור ורי"א
גם דכולי עלמא פטור וקשיא לפי
דמא עטמא דמאן דלמר דבמצי
דבמצי אינא איסורא דאורייתא
להשהוה במקדש דהא אית ליה
טערה במקוה ובשרך ליה איסורא
דאורייתא דלית ליה טערה במקוה
לכן נראה גירסת הקונטרס עקרי:
אמר

ולמזבח דברי ר"ש בן גנס רב
וכרת ועל שגתו חטאת מש
עלו ^אפסכת רבי שמעון א
לקד שלא התירו לך אלא מ
אמר שמואל המכנים טמא
טעמא אמר ראי ^במזכר ועד
יצא שרץ קאי לו מטהר
^גפרט לכלי חרש דברי רבי
ליה מטהר במקוה לא מי
נעשה אב הטומאה לימא כת
שלא לשהות את הטומאה דב
של עין מוציאו שלא לדבות א
דאמר שלא לשהות קסבר ה
קסבר המכנים שרץ למקדש פט
מכר סבר שהויי טומאה עדיף
דתנן מהיכן מוציאו אותו כו'
לא קסבר המכנים שרץ למקד

שם ולחור אחרי הצנח מלכות הטוב
בכיר ומינוח עד שחפץ: כל מקום
בדלות ליה ולמר בדלות ליה לכן
נחלו"ש. קיריותו מהרגמין פסקה
ג'ה"מ הכינים עמא שר. כלי שנטמא
עבר נקב פתחו. במקדש קלי כדס
טורה נטינה: פרו לכלי חרס.
לו טורה אלף בשנינו: לא לעלו
מי שנשעא אל הטומאה) דבעין דלום
ליעושא אל הטומאה כנון ואל וקבה
ועלס בדכחי (ויקרא טו) והיושב על הכ
מדרס הז או בשאר אבות היותו
לנטמא אדם או כלי אלף מדרס הז
נאדם שנוע בזה כל אשר יגע בו
תנטמא על הערס ואל מציח לה
מזה אל הטומאה משו ליה קרא לט
בדיחא צפרק רבי עקיבא מתקבש
קרא וטמא ביום השלישי"ו קרי וכל אשר
תחמא לו היכל דלף גרינו ליה וטמ
הלכן לא מידחי מקמי רבי הטומאה
מחי לאו כבא קא מיסני דמאן ד
מדאורייתא הלכן לא מידחי שבות
הטומאה לטמא. ובגמרא דאורייתא עשר דבני
עשרה דבר הוא מה שזכורנו.

תתרו בה כיתנא אסר להו: ומבאר הקד:
דברים והתירוהו מיתבי לא כל הבורות הקרות
אלא זו בלבד ואי אמרת שהקרו דברים
עליה מאי זו בלבד אלא אמר רב נחמן בר
ר' יצחק באר מים חיים שנאמר י' כחקיר כד
בגמ' מימיהו וגו' גופא לא כל הבורות הקרות
אלא זו בלבד וכשעלו בני הגולה חגו
ונביאים שביניהן התירו להן ולא
נביאים שביניהן אלא מנהג אבותם בידיהם:
ממתני' שרץ שנמצא במקדש כהן מוציאו
בכחה ממנו שלא לשהות את המזמאה בדרי רבי
שלא בן ברוקה רבי יהודה אומר "כצבת שרץ
ועץ שרץ לרבות את המזמאה מהיכן מוציאו
ואותו מן התיכל ומן האולם ומבין האולם

עקיבא אומר לכל מקום שחייבין על זדוני
מוציאין אותו וישאר כל המקומות כופין
בר מקום שהחירו לך חכמים משלך נתנו
ים שבות: גמ' אמר רב טובי בר קיסנא
רץ למקדש חייב שרץ עצמו פטור מאי
נקבה תשלחו מי שיש לו טהרה במקוה
מא מסייע ליה מזכר עד נקבה תשלחו
מאי הגליה מאי מעמא לאו משום ידליה
עשה אל הטומאה צא כלי חרס שאינו
שרץ שנמצא במקדש כהן מוציא בהמינו
רבי יוחנן בן ברוקה רבי יהודה אומר בצבת
הטומאה מאי לאו בהא קא מיפלגי דמאן
בניס שרץ למקדש חייב ומ"ד שלא לרבות
לא דכולי עלמא חייב והבא קא מיפלגי
סבר אפוש טומאה עדיף אלא כהני תנאי
אי לאו בהא קא מיפלגי דמאן דאמר מעורה
פטור ומאן דאמר מכולה עורה קסבר חייב
אמר

הַיְּחִיד מוֹלִידֵן אֶחָד. שָׁמָּה: מִן הַיְּחִיד וּמִן הָאֵל
הַיְּחִיד עַל זְדוּתוֹ כְּרֵם. אִם יִכְנֹס לוֹ בְּטוּמָה דֵּהִינָּה
כֹּלָה עוֹרָה לְרִבִּי עֲקִיבָה לְשָׁמָּה: כּוֹסֵין עָלָיו מִסְכָּח
(שְׁמַחַת מ): רִ"ט אֹמֵר. מִפְּרֵשׁ בְּגִמְרָה [קפ]. אֲרִיכָה קָא:
וְרַק: ^א חֵי"ב. הֵטָא שְׁבֻגָּה [א] וְכֹרֶת עַל זְדוּתוֹ מִשּׁוּם כִּי
לֹא בְּסִמְפִּיהָ יִשָּׁא אֶת מַחְמִישָׁה אֲשֶׁר אֵל הוּא שָׁמָּה
אֵל שֶׁאֵם הַכְּנִיסוֹ לְמִקְדָּשׁ פְּטוּר: דָּאִין לוֹ עֲהֵרָה. (ש)
מֵחַל לִךְ הַמְּכִינִים שָׂרָן חֵיב וְעוֹמֵמָה דְּכָל חֶרֶם תִּשּׁוּם שֶׁ
דּוֹרֵר וְקִבֵּה שְׁפִימִים שְׁהוּא אֵב הַטּוּמָאֵה כְּגוֹן ז' אֶחָד
נֶאֱמָר כִּי שְׁהוּא רָאִי לְתַדְרֵם וּלְמַחְשֵׁה הוּא ז' אֵב הַטּוּמָא
אֲשֶׁר יִשָּׁב עָלָיו הוּא יִטְמָא הַמְּכִינִים לְמִקְדָּשׁ אֲפִילוּ כִּשְׁהוּ
הַ חֵיב יֵאָל כִּי חֶרֶם שְׁאִינִי נִעְשֶׂה אֵב הַטּוּמָאֵה
שֶׁפִּרְשִׁית לַעֲלִיל אֵב מִגַּע הַתֵּת דִּמָּה אֵבִי אֲבוֹת הַטּוּמָאֵה
שְׁהוּא יִטְמָא הַנֶּפֶשׁ הַנוֹגַעַת תִּטְמָא עַל הַעֲרֵב פ' נִפְשָׁה
ר' דִּהְיָא הַנֶּפֶשׁ הַנוֹגַעַת בְּנוֹגַע בָּתָּה עֲלָמָה קָאמֵר
אֵל אֲדָם הַלֵּךְ כִּי חֶרֶם אִינוֹ נִעְשֶׂה אֵב הַטּוּמָאֵה כֻּלָּם
(יג פד). מִדְרָשׁ כִּי חֶרֶם טָהוֹר וְעִי' מִגַּע נִמִּי לֹא
יִגַּע בַּטְּמָא וְגו' לֹא הֵיכָל דְּקִרְבִּין הוּא וְחֲטָאוֹ דֵּל לֹא
אֵל קִרְבִּין הוּא וְהַנֶּפֶשׁ הַנוֹגַעַת: מֵאן דִּלְמָס שָׁא לִפְנֵי
בְּנֵי: הַמְּכִינִים שָׂרָן גְּרָסִין: שְׁהוּי ^א עֲדִין. מֵאֲפֹשִׁי טוֹ
ר מְעוֹרָה לֹא. מִתְקִינָן לִיה שָׁמָּה: קִסְבֵּר הַמְּכִינִים
מִיָּה וּמֵהִיכָל וּמֵאֲחֹלֵם הוּא מִתְקִינָן לִיה דְּמִשּׁוּם כְּבוֹד

אלא מנהג אבותיהם בידיהם. ויחשלו
שחנו עליה בלבו. מתגי שרץ שנמ
בחוץ. ר' יהודה אומר בצבת של ע

חכם דברי ר' יוסי הגלילי. מאי טעמא פטו לאו משום דלית טהרה לכלי (מי שיש לו טהרה במקוה יצא שרץ שאין לו טהרה. לימא מסייע ליה מי ש לשהייה קסבר המכניס שרץ במקדש חייב. ור' יהודה רחיש לטומאת ה' ואל כי הני חנאי דהני מדיכין מוציאין איתו מן ההיכל כו', מאי לאו כו'.

[illegible]

שבת ולא חייב לגמלו דאין שבת
קודש. בהמיני חבננו. ואף ענ
נעמי ליה לאננש שהא קדוש מה
שלל לשחות את הטומאה
הגורה לתור אחר צנת של עץ
היא פשוט עלי עץ שאיה מקבלת
טומאה ובידיו לא נגע בה דלא
נעמי הן גופיה הלך בהמיני
ותחו דלא נגע ביה ושך אינו
טמא כמא לאננש שמיטמא
הן אינו נעמה הכן האחוה דהוה
האננש ראשן לעומה והלכה
והות אתה בכל ה"ס שאין
ליה מקבלין טומאה אלא מחב
טומאה בלבד וגם במקרא לא מצינו
ומאה לנשים ואלהם אלא מן אשר
היה אצלם שיהא אצל טומאה

[illegible]

ומא האבנט ונוח לו נהשחותו
בל בעורה אם נמלא שם מכסהו
עורה: נאם כל חסידות למה

של נחשת לכסותו עד שתחשך
יבטלו לך. כדמפרש בגמרא (סו:
 מקדש ה' טמא (נמדבר יט): מוכר
 דומיא דזכר ונקבה אדם שיש לו
 (ויקרא יא) ולאמו תשבוירו שאין

לחיו למדרס וזהו שם שטומאה
מח וזה הכלים נמי הואיל ורשקן
מח וזה מדרס של צי ומטמאין
הם כגון שטמא במגע הוצו אז נגעו
מן לך כלי נעשה אב הטומאה
בזאת חקת (ומגדני ין) ככלי אז
נגענו מן בטמא וזה שטמא במת
טומאה שבעה איבא אלאה טמא
דרס לא חוי משום דנשבר ותניא
הטומאה דכתיב לעיל מההוא
טבילה קרינן ביה והפסג הטומעה
נבצר שרק עשין שלום מהאריחא
דכא אכנט נמי מירי דקדש הוא:
למקדש פטורי. דלא עשין שלום
גה לא העמידו חכמים דבריהם:
אמר

כל בורות הקירות התירונו שיהו כמלאין מה
קדש בהן מוציאו בהמינו שלא לשהות את ה

לרבות הטומאה כ"י. אמר רב טובי בר קיסנא במתקנה. ורחינן לא טעמא דר' יוסי הגלילי מי נקבה תשלחן? נימא שמואל אמר לשמעתיא ואמר שלא לרבות את הטומאה קסבר המכניס יסלגו דר' שמעון דאמר מכל העזרה מציצין

עזרה אור השלם

כְּהִקֹּר בֵּיר מִימִינָה כֵּן
וְקִרְיָה רִעְתָּה חֲקֹס וְשֹׁד
שָׁמַע בָּהּ עַל פְּנֵי הַמִּיד
אֵלֵי וּמָכָה: יִרְמְיָהוּ וְ
מִזְכֹּר עַד נִקְבָּה
וְשִׁלְחוּ אֶל מַחֲוֶץ
מִחֲנֶה תִּשְׁלָחוּם וְלֹא
טָמְאוּ אֶת מַחֲזֵיהֶם אֲשֶׁר
נִי שָׁכֵן בְּתוֹכָם:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שהקדו וכו'
שכן קריאה שהביאו לחיות
ל"ל וחיבת על ידי תקרה
היכת זה נחמק: (ב) ד"ה
הן וכו' יכול אם היו כלים
חשובי: (ג) ד"ה שהיי
טומאה עדיף:

גליון הש"ס

ש"י ד"ה חייב המאמ
שונג. פין הייט רפ"ד
דגס ד"ה ולן הייבן:

הגהות הגר"א

א) ישיב ד"ר חיים זעלמן
סוגנו כ"ו, ד"ר הור' טייטל
הסדירה לאהרן בנעזית
היום (פ' ח"ת) ד"ר
ל"ה; חייב מלקוח
הארכים ויבדלו דשי
עלמנו (שס' ח' ע"ה) ויבד
דלביד (בפ"ג מהלכות
המקדש) ויבד
ירושל' (מיד פרק כ"ב):

מוסף רש"י

רעט לבלוי תרש. טמא
אין טען שילות תן
עזרה יונה בח. דלית
יה טהרה במקרה.
מתיב יסנה, אין לו טהרה
אלא שכיחתי (שבת פד.)

רבינו חננאל

יד בנחל. מי ממלא
 ים ישרון טיט לעשות
 שמו כנר (אסר להר).
 ומלאים מים מבור חק
 ים טיט. מאי בור חק.
 מר רב יהודה אמר
 שמואל בור שחקו עליה
 נביאים ומתורה. ויחדו
 בריהו. ופשיה בור נחמן
 ור מים חיים, כדכתיב
 חקיר בור מימיה כן
 חקיר רעתם. נטא אל
 בורות חקירות היתיר
 לא זו בלבד, וכשעלו
 הגולה חנו עליה
 היתירה. ולא נביאים
 חקירות היתירה להן.

גלגל אלא אותה הבאר
מאחורי ר' יוחנן בן

ר' שמואל המכניס טמא
עשה אב הטומאה, יצא
נאי, ונתן שרץ שנמצא
במקדש פטור. ורחיץ
וכו', ועמדה כתנאי.

